

(Wzajemne relacje i ich wpływ na jakość życia. „Nikt nie jest samotną wyspą”)

Temat: „Chleb i światło”, czyli być dobrym jak chleb

Cel główny: Uczniowie uświadamiają sobie wpływ wzajemnych, ludzkich relacji na jakość życia człowieka; z większą uwagą i odpowiedzialnością stają wobec osób spotykanych na swojej drodze życia; w razie życiowych trudności nie boją się szukać pomocy u innych.

Cele szczegółowe: Uczniowie

- uświadamiają sobie, jakie trudności mogą napotykać inni – ich rówieśnicy – na drodze swojego dorastania,
- zapoznają się z wypowiedziami ludzi – autorytetów, analizują je, wyciągają wnioski,
- z krytyczną uwagą oglądają materiał filmowy,
- prowadzą konstrukcyjną dyskusję,
- z większą otwartością i zrozumieniem odnoszą się do drugiego człowieka.

Środki:

- filmy: „Chleb i światło” oraz „Na metadonie”
- plansze ze zdaniem Matki Teresy z Kalkuty, Brata Alberta, Jana Pawła II,
- kartki dla uczniów.

Metody:

- projekcja filmu,
- dyskusja, rozmowa kierowana,
- wypowiedzi pisemne,
- analiza i interpretacja tekstów – wypowiedzi zawartych na planszach.

1. Nauczyciel wiesz na tablicy planszę ze zdaniem Matki Teresy z Kalkuty:

„Niech każdy kogo spotkasz odejdzie od ciebie lepszy i szczęśliwszy”

- zachęca młodzież do swobodnych wypowiedzi na temat przesłania zawartego w tym zdaniu.

Podsumowując podkreśla, iż każde spotkanie z drugim człowiekiem może mieć jakiś, mniejszy lub większy wpływ na nasze życie; tym samym my również wpływamy na życie innych, czyniąc je szczęśliwszym lub też wręcz przeciwnie.

2. Nauczyciel zaprasza do obejrzenia filmu, w którym historię swojego trudnego życia opowiada młody mężczyzna – Adam. Poleca uczniom, aby na kartkach wypisali w słupku osoby, które wspomina bohater – mające wpływ na jego postępowanie i całe jego życie.

3. Po projekcji Nauczyciel zadaje ogólne pytania dotyczące życia bohatera, np.: „Co było przyczyną moralnego staczenia się Adama?”, „Jak wyglądało życie Adama w dzieciństwie i wczesnej młodości?”, „Co spowodowało, iż bohater filmu odnalazł sens i cel życia?”. Po usłyszeniu paru odpowiedzi, Nauczyciel zwraca uwagę na to, iż to konkretni ludzie kształtowali jego los.

4. Prosi, by uczniowie odwrócili się do siebie, tworząc czteroosobowe grupy (jeśli siedzą w ławkach parami) i wspólnie, naradzając się, dopisali – obok wymienionych postaci z opowiadania Adama – jaki był konkretny wpływ danej osoby na kolejne etapy jego życia.

5. Nauczyciel wiesz planszę ze słowami Brata Alberta (Adama Chmielowskiego):

„Powinno się być dobrym jak chleb, powinno się być jak chleb, który dla wszystkich leży na stole, z którego każdy może kęs dla siebie ukroić i nakarmić się, jeśli jest głodny”

Co to znaczy być dobrym jak chleb? – Nauczyciel rozmawia z uczniami.

(Chleb jest czymś co zaspakaja podstawową potrzebę człowieka, czymś co ratuje życie, co daje siłę do pracy, umożliwia więc realizowanie różnych zamierzeń, spełnianie marzeń, zabawę, itd.; chleb kojarzy się również z powszechnością – dla każdego, i z powszedniością – zawsze...)

Adam pracuje w piekarni; praca piekarzy stanowi ciekawe, symboliczne tło jego zwierzeń – praca zespołowa: razem wyrabiają i pieką chleb...razem...(warto na to zwrócić uwagę uczniów).

Nauczyciel prowokuje rozmowę z uczniami, zadając pytania: „O kim, według nich, można by powiedzieć, że był dla Adama „dobry jak chleb”, „Kto był tak dobry, że pomógł mu odkryć najwyższe wartości?” (nakarmił go nimi), „Jakie to wartości? – Adam wyraźnie o nich mówi”, „Jak zmieniło się jego życie?”, „Dlaczego w jego końcowej wypowiedzi słyszymy tyle nadziei na lepsze jutro?”, itd. (Adam nie tylko otrzymywał „coś” od „kogoś”, ale sam zaczął podejmować wysiłek dla „kogoś” – poprzez pracę w piekarni).

6. Po rozmowie/dyskusji z uczniami Nauczyciel wieszka kolejną planszę ze zdaniem Jana Pawła II, nawiązując do drugiego słowa zawartego w tytule filmu: „światło:

„Człowiek stworzony na obraz i podobieństwo przez Boga, który jest miłością, nie może odnaleźć siebie inaczej jak tylko poprzez miłość”

Nauczyciel tak prowadzi rozmowę z uczniami, że odkrywają oni, iż człowiek może odnaleźć siebie, to znaczy wewnętrzny pokój, radość tylko przez miłość. Ona jest właśnie tym potrzebnym światłem, które nadaje sens życiu człowieka, ukazuje cele, prowadzi i daje siły, by je osiągnąć. Adam przez wiele lat nie doświadczał miłości, albo też nie potrafił jej dostrzec, dlatego pogrązał się w rozpacz, co z kolei wyrażał agresją.

Podsumowując temat, Nauczyciel pyta: „Dlaczego Adamowi się udało”?

Uczniowie spontanicznie odpowiadają.

(Adamowi się udało ponieważ spotkał wartościowych ludzi, potrafił przyjąć pomoc, zaczął coś dawać innym, odnalazł miłość i razem z nią sens i cel swojego życia).

*

Jeśli spotkanie trwa wystarczająco długo, Nauczyciel może zaprezentować kolejny film:

„**Na metadonie**”, zwracając uwagę na jego bohaterów – ludzi skazanych na życie poza społeczeństwem, jednak w miejscu, które – dzięki innym – ratuje ich od śmierci.

Po projekcji filmu można przeprowadzić krótką rozmowę w oparciu o powyższy schemat myślowy.

Refleksje:

Śmietnisko – symbol czegoś nieczystego, niepotrzebnego, marginalnego...

Narkomani – żyjący poza społeczeństwem

Nawiasem mówiąc Matka Teresa z Kalkuty obroniła kiedyś wysypisko śmieci przed zlikwidowaniem – uczyniła to dla najbiedniejszych, którzy żyli dzięki temu miejscu, wysypisko śmieci było dla nich miejscem pracy....